

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

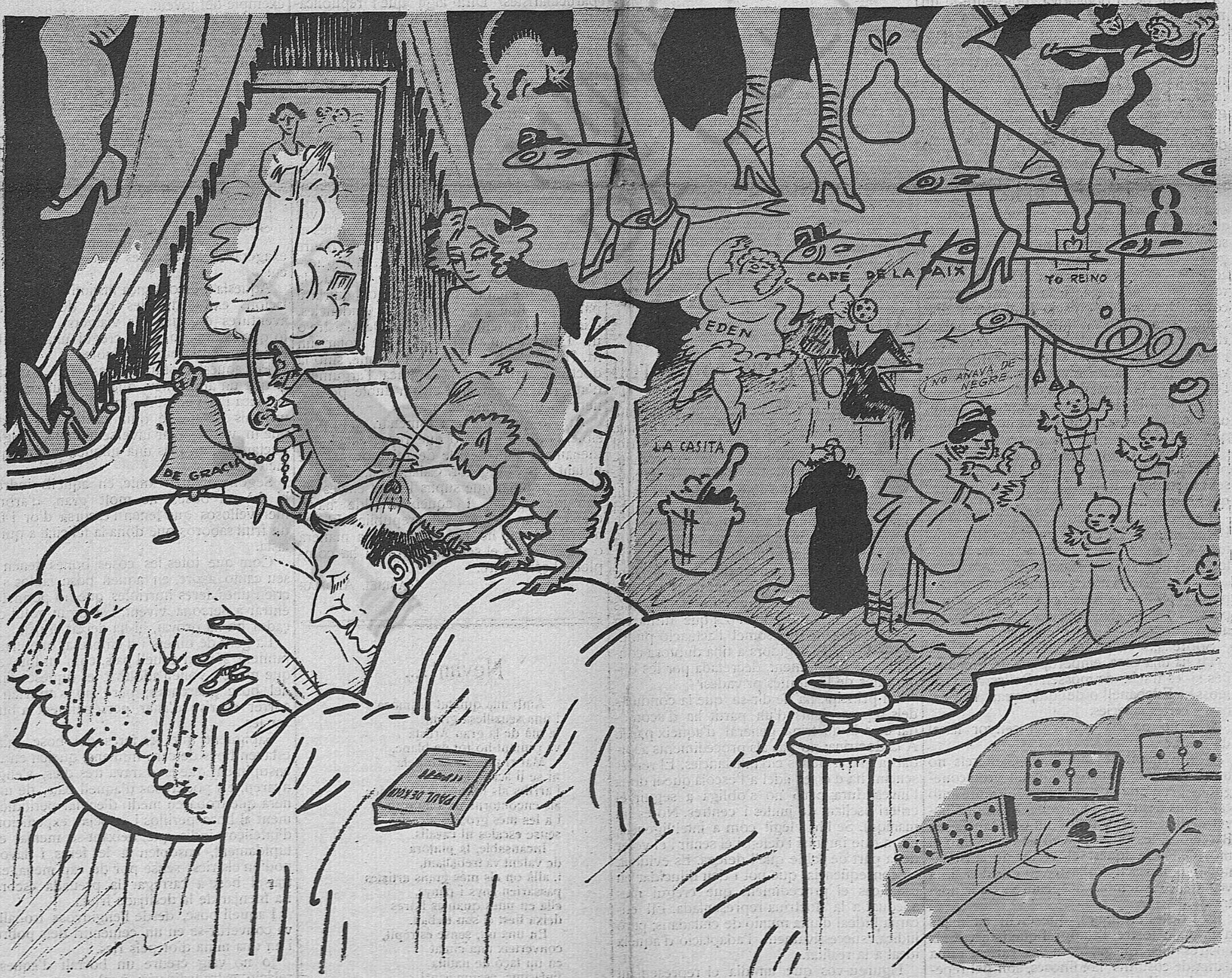
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

DOLCES NITS D'HIVERN

El somni de mossen "Pollastre".

blants va citar-me, que al cap de vall quasi va fer-me dubtar, i ara quasi crec que pot haver-hi alguna cosa de veritat en tot allò d'aquell fabulós bòsc de l'Índia.

JEPH DE JESPU

SONATA LVII

o hi ha res més irritant que aquests dies de pluja que sembla neu o de neu que sembla pluja. No pots dur el paraigua obert perquè ni arriba a mullar-se, ni tenir-lo tancat, perquè et mulles tu.

Els pobres conservadors i els liberals miserables ja fa temps que hi viuen en aquest règim de no saber on tombar-se; si segueixen els consells del seu cor van cap a can Maura o cap a can García Prieto, però no hi ha empleo; si s'entenen amb el comte coix o amb en Dato, hi ha empleo però tenen un rau-rau a la consciència com a traïdors al partit.

En fi que, tant se me'n dona de totes maneres; per mi que vagin amb qui vulguin. Lo que fa bonic són les sessions de l'Ajuntament i de la Diputació.

En la del primer, la Cuca s'ha lluit, com hi ha Déu!

Què n'ha tret de tant llegir les obres d'en Corominas i d'haver estat amic de l'Ors, si no ha après ni una mica de disciplina? A la Cuca li convindria ésser quinto de quota. Pot-ser en el quarter li farien apendre d'obeir als quefes. Però quan va estar més bé, fou al parlar dels seus principis, de les seves conviccions, de les seves idees. Deia que ell no era lerrouxista, però que era radical.

— Sí, vaja, mirimironista — feia un altre regidor, i els demés reien.

A la Diputació encara és més divertit; allí no's barallen per principis, allí es diuen lladre. Sembla estrany que hagin portat tant rebombori aquells homes tan frescos com mal dibuixats.

Si lo que va dir en Guerrita ho hagués dit un altre, si en comptes de desdir-se'n, al saber que la cosa aniria per justícia, s'hi hagués fet fort, fóra cosa de preocupar-se'n; però, aïl, no ha estat pas així.

I ja que parlava abans dels quintos de quota, mireu quins dos que n'arriben. Fan tropa, eh?

L'altre dia, llegint el diari, vaig veure que un d'aquests pollos s'entretenia entrant en els cines on se fa rebaixa a *niños y militares*, i diu que mai s'havia divertit tant com en un cine de deù.

Embustero, més que embustero. Si ni tu hi voldries anar ni t'haurien deixat entrar. Que no veus que amb aquestes sabates de can Says, i aquestes teles tant fines, i aquests guants anglesos, sembles un general que ja hagués nascut boi essent-t'ho?

Mireuse'ls: prenen orxata...
Enric! La meua beguda.

MORITZ XV

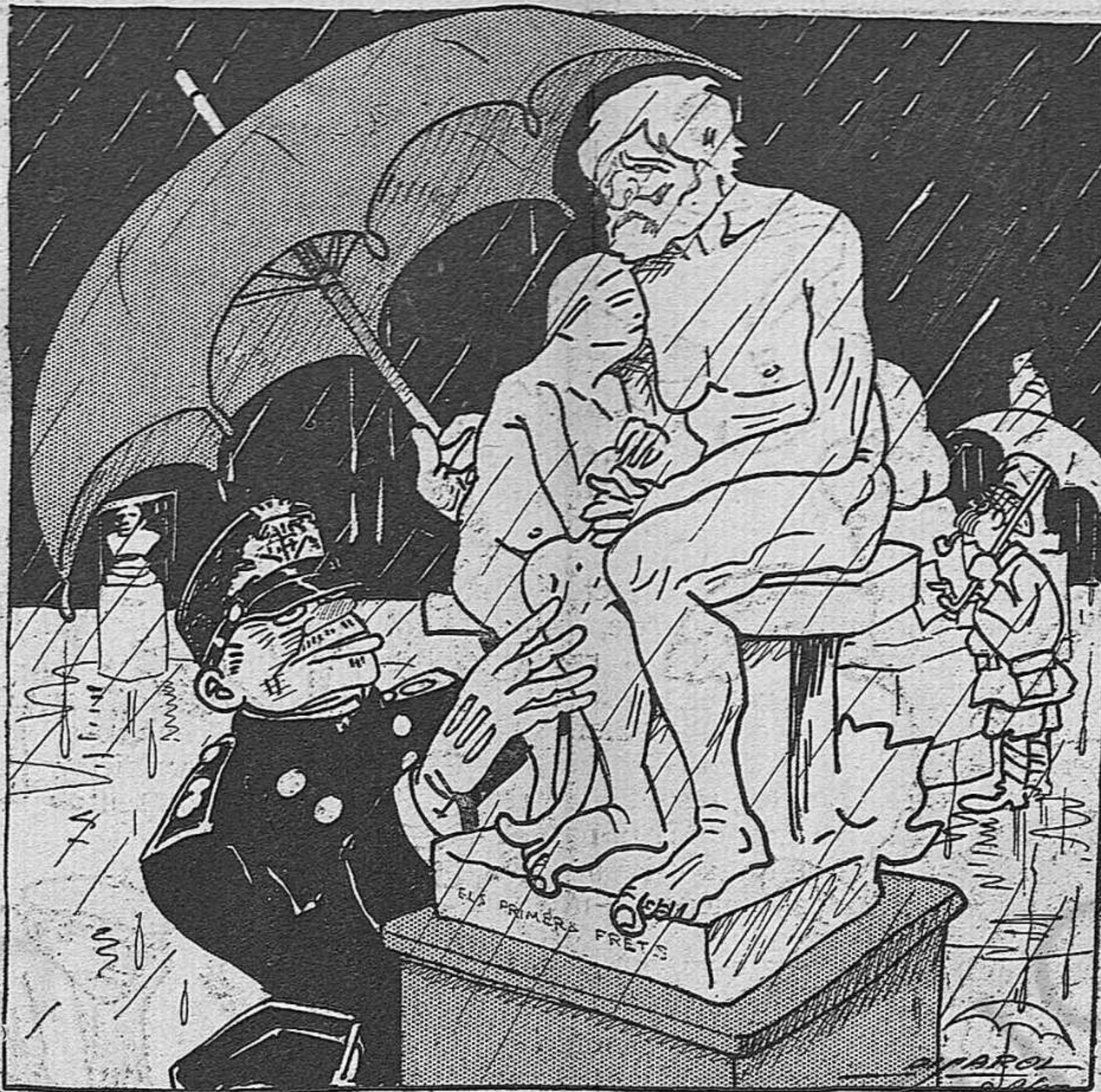
L senyor fiscal ha tingut a bé denunciar LA CAMPANA DE GRACIA, per la publicació d'una auca de redolins que duia per títol: «Vida de mossèn Pollastre», corresponent a la setmana passada, i qual número fou recollit per la policia.

Segons sembla, el senyor fiscal troba que aquella auca, que satiritza senzillament al «sacerdote malo» amb un tipu-simbol imaginari, és injuriosa per a un capellà determinat, per a un rector de carn i ossos que's diu Pare Estebanell.

Mai hauríem arribat a suposar que les ques de palla finguessin una tant refinada susceptibilitat.

Creiem que, a hores d'ara, el senyor fiscal haurà tornat del seu erro. Es persona de talent i de clarividència, incapaç de deixar-se ofuscar per les sotanes. Per això esperem que la cosa no anirà endavant i que uns i altres acabaran per a deixar en pau la nostra tasca d'higienitzar el clero.

LES GOTERES DEL MUSEU

— Vacha, teniu, que me hacéis llàstima... I si torna a nevar, ya os traeré un braseret.

Perque, com hauràn vist el clero, i el senyor fiscal, i els nostres estimats llegidors, contra'ls bons capellans, contra'ls sants homes... no hi va res.

L'estada del ministre d'Instrucció Pública, a Barcelona, ha durat tres dies.

Com la mort del porc — que diem a Catalunya. — I que perdoni el que's cregui ofès.

No està pas en el nostre ànim l'ofendre a ningú.

Molt al contrari. Creiem que aquest viatge del senyor ministre serà molt profitós.

I més podria ésser-ho si, en lloc de tres dies, hagués durat tres setmanes.

En tres setmanes hauria pogut veure moltes més coses de les que ha vist, acceptar més banquetes dels que ha acceptat i instruir-se de moltes altres coses que ara desconeix.

Per exemple:

Que aquí tenim molts col·legis situats a una gran altura... sense waters, sense llum i sense ni un troç d'estufa.

Una senyora, que recull diners per a una obra benèfica, s'exclama amb un gran banquer.

— Com?... No més me dona vinticinco pesetes?... Sàpiga que'l seu fill me n'ha donat cent.

— Oh, el meu fill!... Ell ho pot fer. No veu que té un pare tant ric!...

Agramunt, 4 de janer.

La farsa caciquista d'aquesta vila està disposada a guanyar a la descarada les eleccions municipals darreres.

Res, hi ha hagut uns quants infeliços des preocupats que, per un trist caliqueny, han jurat en fals i, induïts per un mala fè, han anulat les eleccions.

Ara sols falta que'ns les anul·lin a Madrid. Un d'aquests mal intencionats, per conservar la seva conducta, ha fet repartir unes targes que diuen «Feliz Año Nuevo».

I tant felici!

Llinàs, 10 de janer.

Els ensotanats d'aquesta vila ja tenen un adicte més a la seva colla; però aquest ja'ls hi donem, puix ha demostrat ésser un digne deixeble de judes.

El judes de Llinàs s'ha venut un poble que va lluitar amb extraordinari entusiasme per a guanyar les eleccions als clericals, i, obtinguda la victòria, se n'ha anat amb la gent negra per un grapat de pistrines i amb la promesa de

que'l farien Alcalde, amb lo qual se veu que l'home volia lluir la vara i millorar el seu establiment. Però li ha anat malament el negoci, puix s'ha quedat amb la canya i sense peix, ja que'l cos electoral li ha demostrat que no's juga impunement amb un poble que s'ha barallat per lliurar-se del jou dels contraris a la Llibertat.

Les Planes, 13 de janer.

Ja tenim constituït el nou Ajuntament. El formen cinc regidors caciquistes i quatre liberals i republicans. Tant l'Alcalde com els càrrecs més importants són per a ells. No volen ningú que'ls faci nosa en les sessions, puix les celebren els dijous a les nou del matí; al revés de quan hi havia majoria republicana, que tenien lloc els dissabtes al vespre, perquè hi pogués anar qui volgués. Es veu que no volen que'l poble s'enteri de la seva administració. Qui sab perquè!

Borrallons

Cau la neu, cau la neu per tot Espanya; dia i nit, nit i dia, cau la neu...
Ai, Senyor!... No seria preferible que caigués... el Govern?

Després de la gran nevada que vam tenir el dia 15, per acabar d'enredar-ho, ha vingut aquí un ministre. Que'n té de raó l'adagi que tots coneixem de sobres! «En el món una desgracia mai ve sola!

La política?... Pobreta!... Acorralada pel fret, ha quedat, desde fa dies, sense halè ni moviment. Ningú proposa lleis noves, ningú interpel·la al Govern, ni hi ha mitings, ni assemblees, ni juntes magnes, ni res. Si en Dato no fos un llonza, com ho és efectivament, saben ara de quin modo se faria ben voler?... Sembrant a dojo entre'l poble, no privilegis ni drets, sinó xubaskis, estufes, calorífers i brasers.

Què'n sé de les eleccions? Rè; amb això no hi vaig ni hi vinc. Ara no més sé que tinc els dits plens de panallons, queestic gelat com un nero, que duc el gec foradat, i que avui hem arribat a quatre graus sota zero.

Quan la neu cau és neta, pura, blanca, però al poc rato l'home hi posa el peu, i aquell llençol blanquíssim se transforma en un llot pestilent.

Així amb els regidors sol succeir-nos. Abans de sé elegits, què blancs, què nets! Mes, apenes se veuen les orelles... val més que no'n parlem!...

El comte de Romanones ha estat set dies caçant; molts modestos proletaris l'han volgut també imitar. Sinó que, mentres el comte caçava perdius i llebres, els altres no més caçaven una bronquitis tremenda.

Telefònica: — Ministre!...

— Què?
— Hi ha dos trens deturats.
— Es pot-ser qüestió de vaga?
— No, senyor; qüestió de glaç.
— Així res d'e...viar-li força?...
— Quasi diria que no.
— Què voldrà, doncs, que li enviï
— El sol: si pot sé, el d'agost.

Mentres a Madrid els nobles pafinaven de valent, a uns quants pobres infeliços van trobar-los morts de fret. Davant d'aquest contrast tràgic, amic lector, què hem de fer? Treure'ns humilment la gorra i cridar: «Visca el progrés!»...

C. GUMA

En Vidal i Planas ha sigut indultat

Nostre Director segueix a la presó

En el Consell de Ministres, darre-rament celebrat, va acordar-se l'indult del periodista senyor Vidal i Planas, que sofria condempna per un delicte penat per la llei de jurisdiccions.

El Govern, en aquest cas concret, ha obrat com devia, i cal felicitar-lo pel seu gest de pietat.

Sols trobem que la limitació de la gracia a un sol periodista—quan tants n'hi ha que penen en les presons pel mateix delicte i a causa de la mateixa llei—deu haver posat amargor en el cor dels companys de l'agraciat, que han perdut les fiances en la magnanimitat del Govern.

Entre aquestos hi ha el nostre estimat Director, per a qui ha sigut gestionat l'indult inútilment.

No'ns dol en cap manera la gracia otorgada al senyor Vidal i Planas, ens dol, sí, i molt, que, trobant-se nostre company Ramón Felip en les mateixes circumstancies de l'agraciat, fent més dies que compleix condempna a la presó, no essent l'autor material del fet punible i concorrent en ell una porció de circumstancies favorables, no s'hagi parlat del seu indult en el Consell de Ministres.

Els honrats periodistes que's troben sofrint les tristesses i penalitats de l'ergastula a conseqüència de la malaurada llei de jurisdiccions, són tants i tan dignes de pietat que és impossible que no la trobin en les altes esferes, on cal suposar deu regnar-hi també la tendresa humana, que obliga a perdonar després del càstic, sobre tot quan aquest és efecte d'una llei escepcional, considerada íntimament, quasi per tothom, fins pels mateixos que han d'aplicar-la, com un erro deplorable.

Això obliga en certa manera a que'l Govern usi de la gracia de l'indult generosament, per a suavisar rigors incomprensibles que posen en el fons de les ànimes generoses lleavors de protesta.

Confiem que molt aviat, amb els nostres esforços i amb els dels nostres amics, logrem obtenir la gracia de l'indult que'ns ha sigut negada.

Per a lograr això ens refiem un poc dels nostres col·legues liberals, tan interessats com nosaltres mateixos en deslliurar als companys d'idees.

LA CAMPANA DE GRACIA, a l'interessar-se pel seu volgut Director, es recordarà també dels altres periodistes que purguen en les presons.

Es impossible que una campanya general,

Quadros del temps

Els alegres sports d'hivern.

Els tristos sports d'hivern.

empresa per tota la Premsa avançada, no logrés convèncer al Govern.

Reconeixem que s'obra un poc egoísticament en qüestions d'indults.

Tot felicitant al senyor Vidal i Planas, enviem una confortadora abraçada al nostre Director i la seguretat de que no hem d'oblidar-lo.

La representació professional

Cinc anys enrera va fer-se a Espanya, i molt principalment a Catalunya, una forta campanya d'oposició a una de les innovacions que introduïa el famós projecte de règim local d'en Maura. L'innovació a que'ns referim és el sufragi corporatiu.

Ara, com aleshores, nosaltres trobem justa aquella campanya. El sufragi corporatiu no era més que un medi per a contrarestar les forces democràtiques en els municipis. En Maura i la seva gent van voler fer simpàtica la reforma a la classe obrera, fent remarcar que asseguraria la presència d'una representació obrera en l'Ajuntament, representació que amb el règim actual existeix molt poques vegades. Però els obrers, sobre tot els socialistes, van adonar-se del parany, i van combatre el vot corporatiu al costat dels republicans.

Tal com en Maura establí el vot corporatiu, les entitats obreres tenien dret a enviar els seus representants al Municipi; però limitava la seva representació a un petit nombre de regidors, que resultaven en minoria davant els regidors que pel mateix procediment se concedia a les entitats de caràcter patronal i burgès. Es cert que, en la pràctica, avui els obrers tenen una representació encara més petita en els municipis.

Però no hi ha res que privi de que aquesta representació sigui més grossa. La qüestió està en l'educació, organització i capacitat del proletariat. Quan l'hora oportuna arribi, els treballadors podrien aconseguir, dins el sistema actual, la majoria de moltíssims municipis, cosa a la qual no arribarien mai amb el sistema maurista.

Per aquesta banda, doncs, hi va haver raó plena en rebutjar el sufragi corporatiu. Mes en aquest hi anava contingut un principi que no ha d'ésser confós amb la fórmula corporativa del projecte d'en Maura. Aquest principi és el de la representació professional, segons el qual no han de barrejar-se indistintament totes les classes i professions socials en l'exercici del sufragi, sinó que han de classificar-se els electors per professions, i concedir a cada professió els seus representants directes. I això no solament en les eleccions municipals, sinó també en les legislatives. No cal dir que'l sufragi professional donaria una nombrosíssima representació al proletariat.

El principi de la representació professional és antidemocràtic? No ho creiem pas. Lo que hi ha és que respòn a una concepció diferent de la democràcia. I hem de reconèixer que aquest principi fa camí, guanya terreny i sembla destinat a triomfar.

A. R. i V.

Ua deuen sapiguer que havem allotjat durant dos dies al ministre d'Instrucció Pública, senyor Bergamín.

Doncs, en el banquet íntim amb que varen obsequiar-lo les autoritats, hi constava com a primer plat: *Bisque d'ecrevisses*.

I digué un ironista:
—Naturalment, ... a falta d'altres bisques...

El periodista Cirici Ventalló ha rebut de Roma una postal que va ensenyant a tothom. La postalleta diu:

«Mi querido Ventalló: Muchas gracias por tu telegrama. Espero estar en París en febrero y tener el gusto de ver allí al marqués de Cerralbo y a alguno de vosotros.

Tuyo afectísimo.—Jaime.

Viva Pio XI!».

Viva el peix!

Viva la gresca.

Sardina... viva!

El Centre de Defensa Social ha acordat intervenir activament en les pròximes eleccions de diputats a Corts.

Aparteu les criatures!

«Siscentes persones — els japonesos també són persones — han mort víctimes d'una erupció volcànica, a Kagoshima (Japó).

—Vritat que són moltes?—deia

un senyor que això llegia.

I un altre li contestava:

—Siscentes?... Me... Kagoshima!

Al regidor Vallet, els carques me li donen un banquet. Tractant-se d'un Vallet, me sembla a mi que hauria estat milló un «tango argentí».

Els conservadors mauristes barcelonins han celebrat el sant del rei amb un banquet.

És clar.

Així amb un sol tret han matat dos pardals. Han complert amb el rei i amb la patria.

Distingides senyoretetes de la crosta d'abaix han capiat en les esglésies, per a recullir diners amb destí als ferits de la guerra.

Diners?

Quina cosa més mundana!

Doncs, i els escapularis de la Verge?

Diuen de Roma:

«Don Jaime de Borbón, que estava malalt feia tres dies, s'ha aixecat, avui.»

Don Jaime, aixecat?

Quan els carlins s'alcen, malament!

A hores d'ara ja deuen tremolar els pagesos.

Un mossèn, que feia de mestre, volia refutar la teoria darwiniana, i deia a un xavalet:

—Tu ho creus, menut, que jo abans de néixer home, hagi pogut ésser un mico?

El xaval:

—No, senyor, no... Al revés!

A LES ENDEVINALLES DEL NÚMERO 2331

A la xarada primera, *Casino*; a la segona, *Costella*; a la tercera, *Esverament*; a la targeta, *Mar sin orillas*; a l'anagrama primer, *Rica-Cria*; al segon, *Somni-Simón*; a la mudança, *Diu-deu*; al jeroglífic primer, *Camisetes*, i al segon, *Un sis al revés és un nou*.

XARADES

I

Segons tinc entès, el meu padri Ambrós, de menjar *hu-dos* no se'n treu la tres.

I ara, amb aquest mal, no fa mai rialles, ni conta rondalles, ni tampoc total.

E. Sala (a) Noi maco

II

Signe aritmètic, primera; la segona, consonant; tercera dona una lletra; quart-inversa, vegetal. Siguent, com ets, bon lector, de segur, bon català, el tot d'aqueixa xarada desseguida trobaràs, puix en terra catalana el tractem de majestat.

J. Aubert M.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^o